

Regler för dig som vill arbeta som anställd i Sverige

Innehåll

Information till dig som vill arbeta i Sverige	3
Om du är EU/EES-medborgare	3
Identitetshandling	3
Arbetstillstånd och uppehållsrätt	3
Anställningsavtal och anställningsvillkor	3
Arbetsmarknadsförsäkringar	3
Beskattning	3
Socialavgifter	4
Kontrollavgifter	4
Medborgare från ett land utanför EU/EES	5
Identitetshandling	5
Arbetstillstånd och uppehållstillstånd	5
Anställningsavtal och anställningsvillkor	5
Arbetsmarknadsförsäkringar	6
Beskattning	6
Socialavgifter	6
Kontrollavgifter	6
Bilaga 1	7
Sammanfattning av vad som är viktigt att tänka på vid arbete i Sverige	

Information till dig som vill arbeta i Sverige

Om du är EU-/EES-medborgare

Identitetshandling

Vid inresan till Sverige behöver du ett giltigt pass eller ett identitetskort där ditt medborgarskap framgår.

Arbetsstillstånd och uppehållsrätt

Du som är medborgare i ett EU-/EES-land har rätt att arbeta i Sverige utan arbetsstillstånd. Du har rätt att börja arbeta direkt efter inresan till Sverige.

Du har också rätt att komma till Sverige för att söka arbete. Om du inte har fått ett arbete inom sex månader kan Migrationsverket dock kräva att du söker arbete aktivt och även att du har goda möjligheter att få ett.

Om du planerar att stanna längre tid än tre månader ska du registrera din uppehållsrätt hos Migrationsverket. För att få uppehållsrätt i Sverige ska du som EU-medborgare kunna försörja dig. När du registrerar din uppehållsrätt hos Migrationsverket ska du skicka med dokument som visar att du uppfyller kraven på försörjning. Du registrerar din uppehållsrätt senast tre månader efter att du kommit till Sverige. Du kan inte registrera dig innan du är i Sverige.

Ansökan är kostnadsfri och kan göras vid något av Migrationsverkets kontor i Sverige eller via internet. Använd blanketten "Registrering av uppehållsrätt" (nr 140011). Till ansökan ska du bifoga bestyrkta kopior av ett giltigt pass eller ett nationellt identitetskort där ditt medborgarskap framgår samt ett anställningsavtal. Anställningsavtalet ska vara skrivet och undertecknat av din arbetsgivare. Registreringsbeviset gäller så länge du är bosatt i Sverige.

Du som är medborgare i Danmark, Finland, Norge och Island kan bo i Sverige utan att registrera dig eller ha uppehållstillstånd. Det räcker att du folkbokför dig hos Skatteverket. Är du medborgare i Schweiz ska du dock ansöka om uppehållstillstånd om du ska stanna längre än tre månader.

Mer information hittar du på www.migrationsverket.se.

Anställningsavtal och anställningsvillkor

Du som är medborgare i ett EU-/EES-land behandlas enligt EU:s likabehandlingsprincip på samma sätt som svenska arbetstagare. Principen förbjuder diskriminering på grund av nationalitet vad gäller anställning, lön och övriga arbets- och anställningsvillkor.

De svenska lagarna för till exempel semester, arbetstid och minimilön gäller för alla som är anställda i, eller utstationerade till Sverige, med vissa undantag. Du räknas som utstationerad arbetstagare om du skickas

till Sverige av din arbetsgivare för att arbeta i Sverige under en begränsad tid. Även den svenska arbetsmiljölagen och svenska föreskrifter gäller för dig. Läs mer på Arbetsmiljöverkets webbplats: www.av.se.

I Sverige finns ingen lag om minimilön. I stället beslutas om minimilön i olika kollektivavtal, vilket innebär att olika branscher kan ha olika minimilön. Därför finns ingen särskild lönenivå som automatiskt gäller för dig som utstationerad arbetstagare. Om du har frågor om vilka kollektivavtal och vilken minimilön som gäller för en viss bransch, kontakta arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna som finns uppräknade på Arbetsmiljöverkets webbplats, www.av.se.

Ett anställningsförhållande uppstår så snart du och din arbetsgivare har tecknat ett avtal om arbete. Anställningsavtalet ska innehålla information om bland annat anställningsform, tillträdesdag, arbetsuppgifter, befattning, lön, arbetstid, semester och eventuell kollektivavtalsstillhörighet. Ett skriftligt anställningsavtal bör upprättas så snart du är anställd. Om anställningen pågår mer än tre veckor är arbetsgivaren alltid skyldig att lämna skriftlig information om anställningsvillkoren.

Arbetsmarknadsförsäkringar

Företag som är bundna av kollektivavtal mellan en arbetsgivarorganisation inom Svenskt näringsliv och fackliga organisationer ska teckna en kollektivavtalad försäkring för alla sina anställda. Det medför att de försäkringar som gäller enligt kollektivavtalet även gäller dig. Fråga din arbetsgivare om du behöver mer information eller gå in på www.svensktnaringsliv.se/forsakring.

Beskattning

Bedömningen av om du ska betala inkomstskatt i Sverige eller i ditt hemland grundas bland annat på hur länge du vistas i Sverige samt på hur skatteavtalet mellan Sverige och ditt hemland är utformat. Normalt betalar du skatt i det land där du arbetar. Vissa undantag finns dock, på grund av att Sverige har skatteavtal med vissa länder eller särskilda överenskommelser inom EU.

Om du bor och arbetar stadigvarande i Sverige under längre tid än sex månader är du obegränsat skattskyldig här. Det innebär att du betalar skatt enligt inkomstskattelagen på dina inkomster på samma sätt som om du bodde här permanent. Du ska skatteregistrera dig hos Skatteverket. Du ska också lämna Inkomstdeklaration 1 för dina inkomster. Din arbetsgivare lämnar uppgift om din inkomst till Skatteverket och förifyller dessa i din inkomstdeklaration. Om du inte har fått någon kontrolluppgift från din arbetsgivare är du ändå skyldig att ta upp storleken på dina inkomster

(bruttolön, skattepliktiga förmåner och andra ersättningar) i din inkomstdeklaration och ange vem som är din arbetsgivare under "Övriga upplysningar".

Om du enligt bestämmelser i ett skatteavtal inte ska beskattas i Sverige, ska du uppge det i din inkomstdeklaration under "Övriga upplysningar".

Du ansöker om preliminär skatt hos Skatteverket (blankett SKV 4314 eller 4402). Om du vistas i Sverige längre tid än ett år ska du folkbokföra dig här. Vid frågor ska du kontakta Skatteverket på 0771-567 567. Från utlandet ringer du +46 8 564 851 60 eller går in på www.skatteverket.se.

I samband med skatteregistreringen får du ett s.k. samordningsnummer. Samordningsnumret ersätter i dessa fall personnumret tills du har rätt till ett svenskt personnummer. Samordningsnumret ska användas vid alla kontakter med Skatteverket.

Om du vistas i Sverige kortare tid än sex månader ska du betala skatt enligt lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, så kallad SINK. Det är en statlig schablonskatt på 25 procent, vilket innebär att arbetsgivaren drar av för skatt på din lön. Du behöver då inte lämna någon inkomstdeklaration för arbetsinkomsten i Sverige. Tänk på att återkommande vistelser i Sverige kan innebära att du betalar skatt på samma sätt som de som är bosatta i Sverige.

Arbetsgivaren kan ansöka om SINK för din räkning. Ansökan ska göras av dig eller arbetsgivaren på blankett SKV 4350 hos Skatteverket i den region där din arbetsgivare är registrerad eller bosatt. Om du vistas i Sverige kortare tid än sex månader kan du välja att, i stället för att beskattas enligt SINK, beskattas på samma sätt som de som är bosatta i Sverige. Tills du kan visa ett beslut från Skatteverket om att du bli beskattad enligt SINK eller inkomstskattelagen ska din arbetsgivare dra skatt enligt skattetabellen (där arbetsgivaren har sitt säte) plus ytterligare tio procent. Du kan sedan i efterhand, inom fem år, begära omprövning av ärendet för att bli beskattad enligt SINK eller inkomstskattelagen. Skatten justeras då retroaktivt.

Enligt reglerna för SINK kan din inkomst undantas från beskattning i Sverige om du arbetar i Sverige kortare tid än 183 dagar under en tolv månadersperiod. Inkomsten ska också komma från en anställning och ersättningen får inte betalas av en arbetsgivare som har hemvist i Sverige eller belasta ett fast driftställe som finns här.

Mer information om beskattning och blanketter finns på www.skatteverket.se. Informationen finns tillgänglig på flera språk.

Socialavgifter

När du arbetar i Sverige ska din arbetsgivare betala arbetsgivaravgifter på ersättning för arbete som du utför här. Skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter omfattar både svenska och utländska företag (oavsett om arbetsgivaren bedriver verksamhet från ett fast driftställe i Sverige eller inte). Det innebär att du ska omfattas av det svenska socialförsäkringssystemet, som ger dig rätt till förmåner vid t.ex. sjukdom. Mer information om detta, på flera språk, hittar du på www.forsakringskassan.se.

Huvudregeln i EU-rätten är att socialavgifter ska betalas i det land där arbetet utförts, d.v.s. enligt arbetslandets lag. Det finns undantag, t.ex. om du är anställd av ett utländskt företag och utsänd till Sverige för arbete här för din utländska arbetsgivares räkning kortare tid än 24 månader eller om du arbetar i flera länder. I dessa fall kan du kvarstå i bosättningslandets socialförsäkringssystem.

Om du anser att det finns någon orsak till att arbetslandets lag inte ska gälla måste du styrka det med ett intyg om vilken lag som är aktuell. Det gör du på ett så kallat A1-intyg. Ett sådant visar att du tillhör socialförsäkringssystemet i ett annat land än Sverige, även om du arbetar i Sverige. I så fall ska din arbetsgivare betala arbetsgivaravgifter i det land där du är socialförsäkrad. Intyget ska utfärdas av en behörig institution (i Sverige är det Försäkringskassan). Mer information hittar du på www.forsakringskassan.se och www.ec.europa.eu.

Om du har en utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe i Sverige kan du komma överens med din arbetsgivare om att du ska överta arbetsgivarens skyldighet att betala arbetsgivaravgifter. Om du och din arbetsgivare har ingått, eller kommer att ingå, ett socialavgiftsavtal ska du registrera dig som arbetsgivare och fullgöra din arbetsgivares skyldighet vad gäller arbetsgivaravgifter. Avgifterna betalas varje månad. Mer information hittar du på www.skatteverket.se.

Tänk på att beskattning och socialförsäkringstillhörighet omfattas av två olika regelsystem. Det kan innebära att du ska beskattas i ett land men tillhöra ett annat lands socialförsäkringssystem.

Kontrollavgifter

Din arbetsgivare lämnar en kontrollavgift på din utbetalda lön och avdragna skatt till Skatteverket om du ska beskattas här eller tillhöra svensk socialförsäkring. Arbetsgivaren är skyldig att lämna en kontrollavgift även om ni har slutit ett socialavgiftsavtal. I vissa fall lämnar också Skatteverket information om utbetalda ersättningar till andra länder.

Mer information hittar du hos ditt lokala skattekontor eller genom att gå in på www.skatteverket.se.

Medborgare från ett land utanför EU/EES

Identitetshandling

Vid inresan till Sverige behöver du ett giltigt pass eller ett identitetskort där ditt medborgarskap framgår.

Arbetsstillstånd och uppehållstillstånd

Om du är medborgare i ett land utanför EU och vill arbeta i Sverige behöver du i de flesta fall ha ett arbetsstillstånd. Huvudregeln är att du ska ansöka om arbetsstillstånd och ha fått tillståndet beviljat innan du reser in i Sverige. Du behöver arbetsstillstånd oavsett om du är anställd i Sverige eller utomlands, om du är anställd vid ett bemanningsföretag som hyr ut arbetskraft till ett företag i Sverige eller om du har förflyttas inom en koncern.

Tänk på att särskilda regler och undantag gäller för vissa yrken och grupper och för dig som redan är i Sverige. I de flesta fall behöver du även ett visum för att få vistas i Sverige. För arbete som varar kortare tid än tre månader måste medborgare i vissa länder ha både arbetsstillstånd och visum. Visumet ska vara klart och infört i passet före inresan. En ansökan om visum görs på den svenska ambassaden eller konsulatet i det land där du bor. Anmälningsavgiften är cirka 550 SEK. Läs mer på www.migrationsverket.se.

För att få arbetsstillstånd måste du ha blivit erbjuden ett arbete. Arbetsstillståndet ska vara klart när du reser till Sverige. Du kan inte få arbetsstillstånd för att komma till Sverige för att söka arbete.

För att få arbetsstillstånd ska du ha

- ett giltigt pass
- erbjudits ett arbete med arbetsvillkor som är i nivå med svenska kollektivavtal eller vad som är brukligt inom yrket eller branschen
- blivit erbjuden ett arbete i sådan omfattning att lönen är minst 13 000 kronor i månaden före skatt.

För vissa yrkesgrupper och vissa medborgare finns särskilda regler när det gäller arbete i Sverige. På dem ställs fler eller andra krav.

Så ansöker du om arbetsstillstånd:

- Din arbetsgivare fyller i ett anställningserbjudande. I det finns information om försäkringar, anställningstid och vilken lön du erbjuds. Din arbetsgivare ska låta berörd facklig organisation yttra sig över arbetsvillkor och lön.
- När du har fått anställningserbjudandet kan du ansöka om arbetsstillstånd. Du kan göra en ansökan på www.migrationsverket.se. Om du inte kan eller vill ansöka på webben fyller du i blanketten ”Ansökan om tillstånd att arbeta i Sverige – för dig som inte

är i Sverige” (nr 148011) och lämnar in den till en svensk ambassad eller generalkonsulat i det land där du bor.

- Följande handlingar ska lämnas/skickas in:
 - kopia av ditt pass och om du har tillstånd att bo i andra länder än ditt hemland
 - anställningserbjudandet
 - det fackliga yttrandet och andra eventuella dokument som du fått från din arbetsgivare.
- Du måste betala ansökan, ca 2 000 kronor. Ansöker du på webben betalar du med ett Visa- eller Mastercardkort.
- Du får ett beslut. Om du har ansökt på webben får du ett mejl om att beslutet är fattat. Om du har lämnat in en ansökan på en ambassad eller ett generalkonsulat kontaktar de dig när beslutet är fattat. När du ska hämta ditt beslut ska du ta med ditt pass.

Om du ansöker om tillstånd för mer än tre månader får du ett uppehållstillståndskort. Kortet är ett bevis på att du har tillstånd att vara i Sverige och innehåller bland annat dina fingeravtryck och foto på dig. Du som inte behöver visum för att resa till Sverige lämnar underlag för uppehållstillståndskort till Migrationsverket efter att du kommit till Sverige. Du som behöver visum ska besöka den svenska ambassaden eller generalkonsulatet för att bli fotograferad och lämna dina fingeravtryck.

Du bör söka tillstånd för den tid anställningen omfattar. Om du har fått en tidsbegränsad anställning i Sverige gäller uppehålls- och arbetsstillståndet lika länge som din anställning, men som mest två år åt gången. Efter fyra år är det möjligt att få permanent uppehållstillstånd. Beslutande myndighet är Migrationsverket.

Arbetsstillståndet gäller bara det yrke och den arbetsgivare ansökan gäller. Ett arbetsstillstånd är alltid begränsat till ett visst yrke. Du måste därför söka nytt arbetsstillstånd om du erbjuds en ny anställning inom ett annat yrke. Ett nytt anställningserbjudande måste också upprättas. Läs mer på www.migrationsverket.se.

Anställningsavtal och anställningsvillkor

De svenska lagarna för till exempel semester, arbetstid och minimilön gäller alla som är anställda i, eller utstationerade till Sverige, med vissa undantag. Du räknas som utstationerad arbetstagare om du skickats till Sverige av din arbetsgivare för att arbeta i Sverige under en begränsad tid. Även den svenska arbetsmiljölagen och svenska föreskrifter gäller för dig. Läs mer på Arbetsmiljöverkets webbplats: www.av.se.

I Sverige finns ingen lag om minimilön. I stället beslutas om minimilön i olika kollektivavtal, vilket inne-

bär att olika branscher kan ha olika minimilön. Det innebär i sin tur att det inte finns någon särskild lönenivå som automatiskt gäller för dig som utstationerad arbetstagare. Om du har frågor om vilka kollektivavtal och vilken minimilön som gäller för en viss bransch, kontakta arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna som finns uppräknade på Arbetsmiljöverkets webbplats: www.av.se.

Ett anställningsförhållande uppstår så snart du och din arbetsgivare har tecknat ett avtal om arbete. Anställningsavtalet ska innehålla information om bland annat anställningsform, tillträdesdag, arbetsuppgifter, befattning, lön, arbetstid, semester samt eventuell kollektivavtalsstillhörighet. Ett skriftligt anställningsavtal bör upprättas så snart du är anställd. Om anställningen pågår mer än tre veckor är arbetsgivaren skyldig att alltid lämna skriftlig information om anställningsvillkoren.

Arbetsmarknadsförsäkringar

Företag som är bundna av kollektivavtal mellan en arbetsgivarorganisation inom Svenskt näringsliv och fackliga organisationer ska teckna en kollektivavtalad försäkring för alla sina anställda. Det medför att de försäkringar som gäller enligt kollektivavtalet även gäller dig. Fråga din arbetsgivare om du behöver mer information eller gå in på www.svensktnaringsliv.se/forsakring.

Beskattning

Samma regler gäller som för EU-/EES-medborgare (se sidan 3). Om du ska beskattas enligt SINK ska du även betala skatt för kostnadsersättning du har fått.

Socialavgifter

När du arbetar i Sverige ska din arbetsgivare betala arbetsgivaravgifter på ersättning för arbete som du utför här. Skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter gäller både svenska och utländska företag (oavsett om arbetsgivaren bedriver verksamhet från ett fast driftställe i Sverige eller inte). Det innebär att du ska omfattas av det svenska socialförsäkringssystemet.

Om du arbetar i Sverige med ett giltigt arbetstillstånd och uppehållstillstånd har du rätt till så kallade arbetsbaserade sociala förmåner. Det innebär bland annat att du har rätt till sjukpenning, föräldraförsäkring, pension och arbetsskadeersättning. Du anses arbeta i Sverige om arbetsplatsen i Sverige är din primära arbetsplats. Det är Försäkringskassan som bedömer om den är det.

Om din anställning varar kortare tid än ett år, och ett arbetstillstånd är utfärdat, har du inte rätt till ersättning för sjukvård m.m. Det är därför viktigt att du har tecknat en sjukförsäkring i ditt hemland när du

ska uppsöka ett sjukhus eller en tandläkare. Om din anställning varar längre tid än ett år, och du har arbetstillstånd, anses du bosatt i Sverige. Du omfattas då av samma sociala förmåner som andra i Sverige. Det innebär att du har rätt till ersättning för sjukvård, tandvård, föräldrapenning, bostadsbidrag med mera.

För mer information om vilka förmåner du har rätt till, kontakta Försäkringskassan eller gå in på www.forsakringskassan.se. Informationen finns tillgänglig på flera språk.

Huvudregeln i svensk intern rätt är att socialavgifter ska betalas i det land där arbetet utförts, d.v.s. enligt arbetslandets lag. Det finns undantag, t.ex. om du är anställd av ett utländskt företag och utsänd till Sverige för arbete här för din utländska arbetsgivares räkning under kortare tid än 12 månader. I så fall kan du vara kvar i bosättningslandets socialförsäkringssystem.

Om du anser att det finns någon orsak till att arbetslandets lag inte ska gälla måste du styrka det med t.ex. ett anställningskontrakt som visar att du är utsänd för arbete i Sverige och att du tillhör socialförsäkringssystemet i ett annat land än Sverige även om du arbetar här. I så fall ska din arbetsgivare betala arbetsgivaravgifter i det land där du är socialförsäkrad. Mer information hittar du på www.forsakringskassan.se och www.ec.europa.eu.

Om du har en utländsk arbetsgivare som saknar fast driftställe kan du komma överens med din arbetsgivare om att du ska överta arbetsgivarens skyldighet att betala arbetsgivaravgifter. Om du och din arbetsgivare har ingått, eller kommer att ingå, ett socialavgiftsavtal ska du registrera dig som arbetsgivare och fullgöra din arbetsgivares skyldighet vad gäller arbetsgivaravgifter. Avgifterna betalas varje månad. Mer information hittar du på www.skatteverket.se.

Tänk på att beskattning och socialförsäkringstillhörighet omfattas av två olika regelsystem. Det kan innebära att du ska beskattas i ett land men tillhöra ett annat lands socialförsäkringssystem.

Kontrolluppgifter

Samma regler gäller som för EU-/EES-medborgare (se sidan 4).

Bilaga 1

Sammanfattning av vad som är viktigt att tänka på vid arbete i Sverige

Om du är medborgare i ett EU-/EES-land:

Identitetshandling	Krävs
Arbetsstillstånd	Krävs inte
Uppehållsrätt	Krävs efter tre månader
Skriftligt anställningsavtal	Krävs
Arbetsmarknadsförsäkringar	Finns om din arbetsgivare omfattas av kollektivavtal
Beskattning	<ul style="list-style-type: none">• Du betalar skatt enligt SINK eller inkomstskattelagen, om inte ett skatteavtal med aktuellt land begränsar svensk beskattningsrätt.• Om du arbetar i Sverige längre tid än sex månader måste du skatteregistrera dig och lämna en inkomstdeklaration.
Socialavgifter	Betalas i Sverige och du omfattas av svensk socialförsäkring. Vid undantag från detta måste du lämna ett A1-intyg till Skatteverket.

Om du är medborgare i ett land utanför EU/EES:

Identitetshandling och eventuellt visum	Krävs
Behov av arbetskraft som inte finns i Sverige eller övriga EU/EES	Krävs
Arbets- och eventuellt uppehållstillstånd	Krävs
Anställningsvillkor enligt gällande kollektivavtal och att du kan försörja dig på lönen (minst 13 000 kr per månad)	Krävs
Skriftliga anställningsvillkor i anställningsavtal	Krävs
Arbetsmarknadsförsäkringar	Finns om din arbetsgivare omfattas av kollektivavtal
Beskattning	<ul style="list-style-type: none">• Du betalar skatt enligt SINK eller inkomstskattelagen, om inte ett skatteavtal med aktuellt land begränsar svensk beskattningsrätt.• Om du arbetar i Sverige längre tid än sex månader måste du skatteregistrera dig och lämna en inkomstdeklaration.
Socialavgifter	Betalas i Sverige och du omfattas av svensk socialförsäkring. Vid undantag från detta måste du lämna ett utsändningsintyg eller anställningsavtal till Skatteverket.

Självbetjäning dygnet runt:

Webbplats: skatteverket.se
Servicetelefon: 020-567 000

Personlig service:

Ring Skatteupplysningen,
inom Sverige: 0771-567 567
från utlandet: +46 8 564 851 60

Skatteverket

SKV 345 utgåva 1. Utgiven i maj 2013.